

06 Alți 38 de ani de suferință împreună cu poporul lui Dumnezeu

06 Alți 38 de ani de suferință împreună cu poporul lui Dumnezeu

Blîndețea și umilința în fața geloziei și a rebeliunii

„Vremea cît au tinut călătoriile noastre de la Cades-Barnea pînă la trecerea pîrîului Zered a fost de 38 de ani, pînă a pierit din mijlocul taberei tot neamul oamenilor de război, cum le jurase Domnul. Mîna Domnului a fost împotriva lor ca să-i nimicească din mijlocul taberei pînă ce au pierit" (Deuteronom 2.1415). La Cades a avut loc o alegere între oamenii aceștia: ei nu au avut credința necesară pentru a se angaja în cucerirea Canaanului, în care Iosua și Caleb îi invitaseră, și au renunțat de frica vrăjmașilor.

Atît cu privire la mîntuire, cît și la umblarea pe calea sfîntă, vin în viață momente de decizie, cînd ne aflăm la o răscruce de drumuri. Problema se pune astfel: dacă ne alipim cu toată inima de Domnul, îl alegem mereu pe El și acordăm primul loc intereselor și gloriei Sale sau dacă preferăm tovărășia lumii, lăsîndu-ne legănați pe brațele ei și tîrîți pe calea largă, departe de comuniunea cu Domnul nostru?

Pentru israeliți nu a existat drum de întoarcere și restabilirea nu a mai avut loc. Sub guvernarea divină, propriile lor căderi au însemnat adevărate jaloane pe căile pustiei. Dintre incidentele prezentate de Cuvîntul Domnului ca petrecute în această perioadă, reținem trei mai importante, care proiectează o lumină aparte asupra caracterului lui Moise: vorbirea de rău a Măriei, răscoala lui Core și tensiunea de la Meriba.

VORBIREA DE RĂU A MARIEI (Numeri 12), deși a avut loc înainte de sosirea la Cades-Barnea, o analizăm aici pentru a asigura unitatea subiectului. Maria, sora mai mare a lui Moise, a condus cu prilejul ieșirii israeliților din Egipt, corul femeilor care au intonat cîntarea de triumf de la Marea Roșie. Fără îndoială că ea a dobîndit un loc important, atît în familie, datorită vîrstei, cît și în mijlocul poporului (Mica 6.4). Dar iată că Sefora, „femeia etiopeancă" care-1 părăsise pe Moise pentru un anumit timp, își face din nou apariția. Deoarece Moise era acum însoțit de soția sa, Maria nu mai putea să se bucure de aceeași influență asupra lui ca și mai înainte și după cum se întîmplă de obicei în asemenea situații, începe să-și critice fratele, să vorbească împotriva lui și să-1 bîrfească. În cursa aceasta este atras și Aaron, astfel încît cei doi ajung să insinueze: „Oare numai prin Moise vorbește Domnul? Nu vorbește oare și prin noi?" (Numeri 12.2). De cîte ori și printre noi, invidia și gelozia conduc la clevetire, dacă nu la calomnie! În 1 Petru 2.1 sîntem îndemnați să lepădăm categoric orice pizmă și orice clevetire, dacă vrem să fim hrăniți cu laptele duhovnicesc, să ne apropiem mai mult de Dumnezeu și să-l aducem o închinare plăcută. Numeri 12 subliniază gravitatea unor asemenea defecte. Astfel Maria și Aaron ajung să-și dea atîta importanță, încît la un moment dat pierd simțul măsurii și uită locul pe care Dumnezeu li l-a atribuit. „Dumnezeu a auzit-o" (Numeri 12.2). Poate că cineva șoptește la urechea altuia o vorbă urcîcioasă despre o a treia persoană și-i recomandă să păstreze în secret cele comunicate. Însă Cel care a sădit urechea ia aminte la șaptele respective, urmînd ca vinovații să suporte consecințele.

Probabil că Moise avea cunoștință despre spusele Măriei, însă Cuvîntul Domnului precizează că Moise era un om foarte blînd, mai blînd decît toți oamenii care se aflau pe fața pămîntului. Smerit ca și Stăpînul său pe care îl preînchipuia, el nu avea să-și ridice glasul, asemenea Celui care, „cînd a fost chinuit și asuprit, n-a deschis gura deloc". Ce bine este ca, atunci cînd devenim ținta atacurilor și clevetirilor, să ne încredințăm pricina Dumnezeului nostru, care ne va face dreptate, la vremea Lui, și va aduce totul la lumină, așa încît noi să nu avem nimic de pierdut!

Domnul intervine „deodată" (Numeri 12.4), convocînd la Cortul Întîlnirii pe Moise, pe Aaron și pe Maria. Poate că fratele și sora lui Moise își închipuiau că avea să se întîmple cu ei la fel ca cei 70 de bătrîni ai lui Israel și anume că Domnul va lua din Duhul care era peste fratele lor mai mic și va turna asupra lor. Dacă vor fi nutrit un asemenea gînd, se vor fi înșelat amarnic. Domnul ia apărarea lui Moise și adaugă: „Cum de nu v-ați temut să vorbiți împotriva robului Meu, împotriva lui Moise?" (Numeri 12.8). Ar fi bine să subliniem în Bibliile noastre acest verset, pentru ca el să ne servească drept normă de conduită, mai ales astăzi, cînd ocara se aruncă cu atîta ușurință la adresa slujitorilor lui Dumnezeu, a lucrării și a purtării lor!

Mînia Domnului se aprinde și norul se depărtează de pe cort: „Iată că Maria era plină de lepră, albă ca zăpada" (Numeri 12.10). Ea a trebuit să suporte consecințele greșelii sale. Moise intervine în favoarea sorei sale, ca o nouă dovadă de dragoste și de umilință, însă tot poporul va trebui să afle că prorocița a fost pedepsită din pricina atitudinii pe care a avut-o față de fratele ei. Șapte zile în afara taberei! Șapte zile de izolare pentru Maria și 7 zile în care poporul nu poate înainta nici un pas. Vedem de aici că nu este suficient să regretăm fapta, ci trebuie să simțim în adîncul ființei noastre cît de gravă este ea în ochii oamenilor sfîinți și mai ales în fața Domnului. Ne atrage atenția în mod deosebit atitudinea lui Moise care se roagă și mijlocește pentru sora sa, așa cum a făcut lov pentru prietenii săi și cum ne îndeamnă Ioan să procedăm și noi, dacă vedem pe fratele nostru păcătuiind. În Matei 18.15 sîntem îndemnați să ne ducem în căutarea unui asemenea frate, pentru a-l cîștiga de partea binelui. Dacă încercarea noastră se dovedește a fi fără rezultat, deși am acționat în spiritul lui Ioan 13, care ne dă învățătura privitoare la spălarea picioarelor fraților noștri, să mai luăm cu noi pe doi sau trei frați, pentru a obține, cu orice preț, reabilitarea celui care a greșit. Numai după eșuarea celei de a doua vizite este potrivit să se aducă la cunoștința adunării cazul respectiv, dacă avem de-a face cu o problemă de o gravitate deosebită. Nu este îngăduit cu nici un chip să răspîndim în jur răul acela. Să nu uităm cît a costat-o pe Maria un asemenea lucru!

RĂSCOALA LUI CORE este descrisă în Numeri 16, capitol care relatează dificultatea cea mai mare pe care a întîmpinat-o Moise de-a lungul celor 40 de ani petrecuți în pustie. Levitul Core, un chehatit, se răscoală în inima sa împotriva lui Moise și își asociază 250 de bărbați dintre căpeteniile adunării, urmărind să pună mîna pe puterea religioasă: de ce să fie preoția rezervată doar familiei lui Aaron? De ce să nu aibă acces și leviții la slujba aceasta? De altfel, toată adunarea lui Israel, tot poporul este sfînt și Domnul este în mijlocul său; de ce să se ridice Moise și Aaron mai presus de adunarea Domnului?

La fel se întâmplă și în zilele noastre. Sub perdeaua unui pretins zel pentru sfințenia adunării se ascund adesea alte dorințe și scopuri necinstite. Datan, Abiram și On, care aparțineau seminției lui Ruben, au făcut caz de ceea ce noi am numi „autoritatea civilă” a lui Moise: „vrei să mai și stăpânești peste noi?” (versetul 13). Rebeliunea aceasta dublă ia asemenea proporții încât cuprinde toată adunarea copiilor lui Israel (versetul 19). Ce va face Moise? Ca și de alte dăți, el cade cu fața la pământ și lasă loc deciziei lui Dumnezeu: „Mîine Domnul va arăta cine este al Lui și cine este sfînt ... va lăsa să se apropie de El pe acela pe care-l va alege” (versetul 5). Pe de o parte, Moise se încredințează Domnului, pentru ca El să decidă și să confirme poziția fiecăruia înaintea Sa, iar pe de altă parte nu se grăbește, nu forțează lucrurile, ci, în ciuda gravității situației, lasă timp pentru pocăință lui Core și alor săi. În fața unei asemenea ingraturități, a unei răzvrătiri de o așa proporție, conducătorul neamului israelit ar fi putut să abandoneze poporul, lăsîndu-l în voia soartei. Dar el rămîne neclintit la locul de răspundere pe care i l-a încredințat Dumnezeu, păstrîndu-și toată autoritatea și menținîndu-se într-o stare de urnilnță și plin de îndurare.

Prima lecție care se desprinde din acest capitol este recunoașterea poziției stabilite de Dumnezeu fiecăruia, în mijlocul poporului Său. În Trupul lui Hristos nu au toate măduarele aceeași funcție. Dumnezeu a dat fiecăruia un dar, după buna plăcere a voii Sale, astfel că nimeni nu poate spune: „Nu am trebuință de tine!” De asemenea, măduarele care prezintă o mai mică importanță nu au nici un motiv să considere că ele nu aparțin Trupului lui Hristos.

Moise subliniază că leviții dispun de o poziție privilegiată: ei se pot apropia de Domnul pentru a face o slujbă în cort (versetul 9) și atunci, de ce să dorească ei preoția? De vreme ce Dumnezeu a încredințat-o familiei lui Aaron, nu trebuie recunoscută această alegere divină? tot așa și cu Moise: dacă Dumnezeu i-a atribuit lui autoritatea de care se bucură, ce motive i-ar putea determina pe israeliți să nu asculte de el și să nu i se supună?

Acest principiu rămîne absolut valabil și în noul legămînt. Aici toți credincioșii sînt preoți, dar Cuvîntul Domnului vorbește despre bătrîni, despre „mai mari” care se cuvine a fi ascultați (Evrei 13.17), despre vestitori ai Evangheliei care trebuie să fie prețuiți și înconjurați cu toată dragostea (1 Corinteni 16.16-18). Este foarte important, în primul rînd, să ne cunoaștem locul, să știm bine ce dar ni s-a încredințat, apoi să ne străduim, cu ajutorul Domnului și prin harul Său, să folosim darurile noastre spre binele tuturor fraților și surorilor noastre, fără a constitui vreo piedică pentru cineva.

În fata insolentei lui Datan și Abiram, Moise, odată mai mult se așază în mîinile Domnului (versetul 15). A doua zi, Core îi adună pe cei 250 de oameni ai săi și cu totii aduc tămîie la intrarea în Cortul Întîlnirii, îndeplinind astfel slujba de preoți. Domnul își exprimă nemulțumirea față de atitudinea poporului Său și Se de:lară hotărît să-l șteargă de pe fața pămîntului: „Despărțiți-vă din mijlocul acestei adunări și-i voi topi într-o clipă!” (versetul 21). Totuși, ca urmare a mijlocirii lui Moise, poporul este cruțat, cu condiția ca adunarea să se retragă și să se separe de locuințele lui Core, Datan și Abiram. Cazul acestor oameni este mult prea grav ca Dumnezeu să mai poată uza de îndurarea Sa sau să recurgă la simpla lor excludere din sînul adunării, ci trebuie ca ceilalți să se depărteze de ei și să-i lase în seama Domnului. Din nefericire, Core, Datan și Abiram nu au fost deloc influențați de lucrul acesta. Dimpotrivă, așezați la ușa corturilor lor, cu nevestele, copiii și nepoții lor, au sfidat întreaga adunare. Dar deodată pămîntul își deschide gura și îi înghite de vii, iar focul trimis de Domnul mistuie pe cei 250 de oameni care aduceau tămîie. Tot poporul a trebuit să înțeleagă aceste două lucruri: că numai mijlocirea lui Moise (antetip al lui Hristos) îi putea salva de la pieire pe cei răzvrățiți și că judecata lui Dumnezeu nu-i cruță pe vinovați, dacă ei nu se pocăiesc.

Cu toate acestea, calmul nu se restabilește nici a doua zi, așa cum știm că se întîmplase în cazul vițelului de aur. Toată adunarea murmură iarăși împotriva lui Moise și a lui Aaron și-i acuză de moartea fiilor lui Israel. Drept urmare, se dezlănțuie o urgie care i-ar fi nimicit pe toți, dacă Aaron, îndemnat de Moise, nu ar fi luat cădelnița și nu s-ar fi așezat între morți și vii, pentru încetarea plăgii. Tămîia preînchipuia ofranda de bun miros care se ridica spre Dumnezeu Domnul Isus Hristos, jertfa desăvîrșită care poate salva din pierzarea veșnică pe toți cei ce se încred în El. De data aceasta 14.700 de persoane sînt lovite, fapt care dovedește gravitatea răzvrătirii care continuă și după ce judecata lui Dumnezeu s-a arătat în mod lămurit. Însă Domnul avea să dovedească faptul că preoția fusese încredințată lui Aaron printr-un semn izbitor, un semn al vieții, nu un semn ucigător, cum a fost focul care a mistuit pe cei 250 de bărbați; toiagul lui Aaron, așezat în sfîntul locaș împreună cu ale căpeteniilor celor 12 seminții, înmugurește și dă roade. Prin aceasta vedem în Aaron o imagine clară a Marelui Preot stabilit nu prin legea unei porunci omenești, ci prin puterea unei vieți nepieritoare (Evrei 7.16).

Tensiunea de la Meriba

Iată-ne în al 40-lea an al pribegiei israeliților prin pustie. După întîmplarea cu iscoadele, petrecută în al doilea an de la ieșirea din Egipt, poporul a rătăcit încoace și încolo și în cele din urmă s-a grupat la Cades. Maria moare și este îngropată acolo. Din lanțul celor trei se rupe o verigă. Și acum, la Meriba, poporul este din nou pus în fața lipsei totale de apă. Cum va reacționa tînăra generație crescută în pustie, care a prăznuit Pastele memorial și în mijlocul căreia se afla Cortul Întîlnirii? Să admitem întrucîtva că cei ce au fost crescuți în Egipt ar fi putut să murmure, dar tinei 11 care au beneficiat de învățătura lui Moise, de călăuzi rea sa plină de dragoste și duioșie, care au văzut de atîtea ori gloria Domnului, nu ar fi trebuit să se comporte cu totul altfel? Teoretic da, însă practic n-a fost tocmai așa. Inima omului rămîne aceeași: din nou cîntări, reproșuri, nemulțumiri, din nou „de ce?” și „de ce?”...

Moise cade cu fața la pământ, alături de Aaron, dar nu înaintea adunării, așa cum s-a mai întîmplat în alte ocazii, ci „la ușa cortului întîlnirii” (Numeri 20.6). Gloria Domnului li se arată, de data aceasta nu pentru a nimici poporul, ci pentru a uza de harul Său, în baza preoției confirmate prin înfrunzirea toiagului lui Aaron. Domnul dă lui Moise instrucțiuni precise: să ia toiagul din fața Domnului, „toiagul care înfrunzise”, să strîngă pe copiii lui Israel și să vorbească stîncii sub ochii lor. Moise se supune poruncii Domnului. Ia toiagul, iar cei doi frați cheamă adunarea înaintea stîncii. Urmează un moment de tensiune, de iritare, de indignare din partea lui Moise, un act necugetat care-i va compromite cariera. El spune: „Ascultați, răzvrătiților! Vom putea noi oare să vă scoatem apă din stîncă aceasta?” Apoi a ridicat mîna și a lovit stîncă de două ori cu toiagul (toiagul său, nu al lui Aaron)!

Ne întrebăm: ce se întîmplase cu Moise? îi slăbise credința? îl obosise îndelunga ingraturitudine a poporului? Oricare ar fi fost situația, el a dovedit lipsă de credință pentru ceea ce i se ceruse: să vorbească stîncii. El face uz de autoritatea pe care o avea, lovind stîncă cu toiagul său, nesocotind astfel cuvintele Domnului care-i ceruse doar să vorbească stîncii, avînd în mînă toiagul harului și al profeției. Într-adevăr, numai harul putea duce poporul în țara făgăduinței, nicidecum toiagul judecării sau autoritatea sa. Chiar dacă Moise nu putea cuprinde toată semnificația gestului său, era deosebit de gravă lovirea stîncii a doua oară. Hristos nu trebuia să fie lovit decît o singură dată. Și Domnul spune: „Pentru că n-ați crezut în Mine, ca să Mă sfințiți înaintea copiilor lui Israel, nu voi veți duce adunarea aceasta în țara pe care i-o dau”

(Numeri 20.12). S-ar părea că sentința divină este prea grea față de această greșeală, dar Domnul cere mai mult de la cei ce au primit mult, mai ales când este vorba de slujitorii Săi deosebiți.

Moise roagă stăruitor și de mai multe ori pe Dumnezeu să-i revoce sentința, dar decizia divină este inexorabilă (Deuteronom 3.25-26). Bătrînul servitor regăsește comuniunea și intimitatea cu Stăpînul său, dar sub guvernarea divină, consecințele subzistă: „Tu nu vei trece Iordanul”. Același principiu a fost aplicat și lui David cu privire la copilul Bat-Shebei.

Singur la Pisga

La scurt timp după cearta de la Meriba, Aaron, însoțit de Moise și Eleazar, trebuie să urce muntele Hor. Acolo Moise dezbracă pe fratele său de veșmintele preoțești și-l îmbracă pe nepotul său Eleazar. Aaron moare acolo, pe vârful muntelui, apoi Moise și Eleazar coboară de pe munte (Numeri 20.28). Cu prilejul vițelului de aur, Aaron a fost crutat. Când focul Domnului a nimicit pe Nadab și Abihu, din pricină că aduseseră foc străin pe altar, Aaron nu a zis nimic, conștient că fiii săi erau mai puțin vinovați decît el însuși. Dar viața lui este din nou scumpă înaintea Domnului. Acum însă, la amurgul vieții, el trebuie să se stingă dezbrăcat de podoabele care marcase înalta poziție în care fusese pus de Dumnezeu. De ce murea el dezbrăcat de veșmintele de mare preot? Pentru că, la fel ca fratelui său, i-a lipsit credința în momentul critic.

Moise va mai rămîne singur în fruntea poporului cîteva luni. Cel din urmă an al vieții este foarte încărcat. Toată cartea Deuteronom este plină de amintirile sale. Legislatorul recapitulează poruncile, dă noi instrucțiuni privitoare la țară și face poporului ultimele recomandări. Apoi, în ochii tuturor, el investește pe Iosua cu autoritatea necesară pentru a-i lua locul. Urmează rostirea cîntării menite să reamintească fiilor lui Israel avertismentele Domnului. Înainte de a muri, el binecuvîntează semîințele, una după alta, dovedind că este conștient de ruina viitoare a poporului, dar și de resursele lui Dumnezeu față de Israel.

Fiind pe punctul de a se despărți de cei pe care i-a slujit și ia condus cu atîta credincioșie, dragoste și bunătate, Moise pronunță aceste cuvinte: „Dumnezeul cel veșnic este un loc de adăpost și sub brațele Lui cele veșnice este un loc de scăpare” (Deuteronom 33.27). În rugăciunea lui, care ne-a fost păstrată în Psalmul 90, el spune: „Doamne, Tu ai fost locul nostru de adăpost din neam în neam”. Cuvintele acestea exprimă, în mod fericit, comuniunea, intimitatea sa cu Dumnezeu, care i-au marcat cariera de la rugul aprins și pînă la cîmpia Moabului. Despre o asemenea unire vitală cu Dumnezeu a spus Domnul Isus cuvintele următoare: „Rămîneți în Mine și Eu voi rămîne în voi” (Ioan 15).

Dumnezeul pe care-L cunoscuseră părinții lui Moise, Dumnezeu care i Se descoperise în tinerețe rămîne același. În toți anii aceștia, brațele Sale puternice l-au purtat și pe el, nu numai pe poporul său.

În cea din urmă zi, Moise părăsește cîmpia Moabului unde se întindeau corturile israeliților și, încet-încet, se suie pe muntele Nebo, la vârful Pisga. Lucrarea sa era terminată. Pînă la hotarele Canaanului, trecînd peste atîtea dificultăți și obstacole, el a condus această națiune căreia i-a transmis gîndurile lui Dumnezeu. Misiunea sa era îndeplinită, dar nu în felul în care dorise atît de mult s-o isprăvească, deoarece nu el avea să ducă poporul în țara făgăduinței. Iar acum, în ultimele clipe ale vieții, nu are alături, ca Aaron, un frate sau un fiu care să-l ajute. Pînă și credinciosul său Iosua, care îl însoțise la Sinai, a rămas acum în cîmpie. Dar Cineva mai mare și mai minunat decît toți Se apropie și-Și face simțite prezența și harul: „Și Domnul i-a arătat toată țara, de la Galaad pînă la Dan” (Deuteronom 34.1). Altădată Avraam o străbătuse în lung și în lat, știind că Dumnezeu avea s-o dea în stăpînire urmașilor săi (Geneza 13.17). Oamenii credinței din Evrei 11 au văzut de departe lucrurile promise (patria cerească) și le-au urat de bine. Ioan, pe insula Patmos, conștient de decăderea Bisericii (Apocalipsa 2 și 3), vede cetatea Ierusalimului celui nou, soția Mielului (Apocalipsa 21).

La rugul aprins, Moise a fost singur cu Dumnezeu. Locul unde „Cel ce este” i Se făcea cunoscut si-l constrîngea pe servul Său să accepte misiunea pe care urma s-o îndeplinească era un pămînt sfînt. La Sinai, legislatorul a fost singur cu Dumnezeu de două ori cîte 40 de zile. Apoi, în crăpătura stîncii, el a învățat să cunoască gîndurile Dumnezeului îndurării. La Locul Preasfînt, istovit de ingratitudea poporului, conducătorul a pătruns de atîtea ori ca să asculte în liniștea sanctuarului vocea care îi vorbea de deasupra capacului ispășirii (Numeri 7.89) și vorbea cu Dumnezeu.

Pe piscul golaș al muntelui Pisga, în acest moment suprem al vieții, Prietenul bine cunoscut și credincios Se află alături de slujitorul Său. După contemplarea țării binecuvîntate, pe care Dumnezeu o va da poporului Său, Moise este din nou singur și adoarme. Domnul însuși îl îngroapă în vale, însă nimeni nu i-a văzut mormîntul pînă în ziua de azi. Dumnezeu însuși S-a îngrijit de corpul slujitorului Său. Mai tîrziu, Domnul a vegheat ca Vrăjmașul să nu facă din trupul acesta un obiect de venerație și idolatrie, cum s-a întîmplat mai tîrziu cu șarpele de aramă.

Și totuși, într-o anumită zi, Moise avea să intre în țara Canaanului. Pe muntele transfigurării (Luca 9.28-31), el avea să vadă, în firea sa omenească, dar proslăvită, Fața care-i rămăsese ascunsă pe Sinai. Subiectul discuției cu Domnul Isus nu avea să fie viața lui Moise, cu toate peripețiile prilejuite de trecerea prin pustie, și nici o privire spre viitorul îndepărtat, cînd gloria Fiului lui Dumnezeu va străluci peste împărăția Sa veșnică, ci „sfîrșitul pe care El avea să-l aibă la Ierusalim”.

Prin mielul pascal și jertfele levitice, Moise prezentase tipuri ale Mielului lui Dumnezeu. De data aceasta era de față Mielul însuși, Jertfa de ispășire care permitea ca Dumnezeu să fie și să rămînă drept și, în același timp, să poată îndreptăți pe cel ce crede în Isus. Dar minunata viziune a încetat. Conversația a luat sfîrșit. Norul i-a ascuns pe Moise și pe Ilie pînă în ziua învierii. Ucenicii nu au mai văzut pe nimeni, decît pe Isus singur.

Ca om al lui Dumnezeu de o mare valoare, ca om al unei credințe vii și puternice, ca eliberator eminent, ca un conducător plin de îngăduință răbdătoare, ca un blînd și iubitor păstor, ca legislator înțelept, ca profet puternic în fapte și în cuvinte, ca veritabil antetip al Domnului Hristos, Moise rămîne pentru noi o figură remarcabilă, un adevărat unicat. Ce ne rămîne de făcut nouă este să privim la sfîrșitul felului său de viață și să-i urmăm credința, potrivit cu Evrei 13.7.